

T'activa. Servei de consultoria sobre l'acció de vigilància competitiva a la ciutat de Terrassa respecte Europa i la resta de l'Estat espanyol

Mapa comparatiu de respostes tecnològiques a l'envelliment

T'activa. Servei de consultoria sobre l'acció de vigilància competitiva a la ciutat de Terrassa respecte Europa i la resta de l'Estat espanyol

Mapa comparatiu de respostes tecnològiques a l'envelliment

Barcelona, Octubre 2019

Spora Sinergies SCCL

<http://www.spora.ws>

C/ Floridablanca 146 3r 1ª. 08011. Barcelona
Tel. +34 93 532 66 66 | Fax +34 935 504 444

Composició de l'equip

Coordinació del projecte: Marcel Balasch

Cap d'equip: Mireia Faucha

Consultoria tècnica: Ònia Capçada

1. INTRODUCCIÓ

Contextualització

L'anàlisi de la realitat social de Terrassa en relació a l'envelliment assenjala diverses problemàtiques que afecten la població de més edat de la ciutat. Entre elles, destaca l'**aïllament social** o **solitud no volguda**, ja que hi ha un nombre significatiu de persones grans que tenen una xarxa social extremadament reduïda, fet que pot comportar conseqüències greus en la salut física, cognitiva i mental. Aquesta problemàtica és compartida amb la resta de territori català, i les dades assenyalen que l'envelliment progressiu de la població implicarà un augment de persones en risc d'aïllament social o solitud.

Davant d'aquesta situació, **cal emprendre mesures i impulsar actuacions per abordar l'aïllament social** o solitud no volguda des de les diferents institucions (serveis sanitaris, centres de recerca, ens locals, etc.) i àmbits de treball (social, sanitari, comunitari, etc.). En aquest sentit, un dels mitjans que s'està assenyalant com a via de prevenció i intervenció en casos de solitud són les **tecnologies de la informació i la comunicació**¹²³, atès que poden ser eines útils per relacionar-se, o per afavorir la participació social i comunitària. Per això, ja trobem múltiples projectes adreçats a cercar solucions tecnològiques a la solitud.

És més, alguns estats ja han iniciat ambicions **estratègies governamentals** per donar resposta a aquesta problemàtica. Entre les línies de treball que inclouen, destaquen el desenvolupament d'infraestructures que facilitin les relacions socials, com ara, les tecnologies de la informació i la comunicació.

1. INTRODUCCIÓ

Objectius

Objectiu principal: Realitzar un mapa comparatiu de respostes tecnològiques a l'envelliment i, concretament, adreçades a combatre l'aïllament social i la solitud no volguda.

Aquest informe ofereix una mostra dels diversos projectes estatals i internacionals entorn el disseny i implementació de solucions adreçades a l'aïllament social o solitud no volguda. Concretament, l'informe té els següents objectius:

- a) Oferir un **recull de solucions tecnològiques** innovadores adreçades a reduir l'aïllament social.
- b) Analitzar les **principals característiques** de les solucions tecnològiques.
- c) Recollir **estratègies governamentals** paradigmàtiques en el camp de l'aïllament social o solitud no volguda.

En última instància, aquest mapa comparatiu de respostes tecnològiques a l'envelliment ha de servir de **punt de partida per al disseny i implementació de solucions innovadores** a l'aïllament social.

Per tal d'oferir un mapa exhaustiu de solucions tecnològiques, s'ha fet una cerca amb dos **critèris territorials**:

- a) Criteri **internacional**: la recerca s'ha centrat en l'àmbit internacional per tal de detectar les respostes més innovadores..
- b) Criteri de l'**entorn immediat**: la recerca també inclou les solucions tecnològiques desenvolupades a l'entorn proper per tal de conèixer quins projectes estan abordant aquesta problemàtica i tenir-los en compte a l'hora d'engegar-ne un de nou.

2. MARC CONCEPTUAL

L'aïllament i la solitud

Com s'ha comentat a la introducció, aquest informe ofereix un mapa de solucions tecnològiques adreçades a combatre l'aïllament social i la solitud no volguda.

Ambdós **fenòmens estan estretament lligats** i sovint **es retro-alimenten**. Tot i així, es tracta de dos conceptes teòrics que fan referència a situacions que presenten diferències que cal tenir en compte a l'hora d'intentar trobar-hi solucions.

El disseny participatiu de tecnologies

En les darreres dècades, hi ha una preocupació creixent per **com es poden incorporar les persones usuàries al disseny de tecnologies**⁵ per tal de garantir que les funcionalitats i components responguin perfectament a les seves demandes. Per això, des del camp del disseny i les ciències socials, han emergit diverses metodologies que tenen en compte les futures persones usuàries en les diferents fases del disseny⁶⁷. En el marc d'aquest projecte, aquest tendència és especialment rellevant tenir-la en compte pels motius que s'assenyalen a continuació:

L'**aïllament social** fa referència a la manca de contacte amb familiars o amistats, a la manca d'implicació i participació a la comunitat, així com a la impossibilitat d'accés a serveis.⁴

La **solitud** fa referència a la percepció personal i subjectiva d'una persona de manca d'afecte, proximitat i interacció social. Així, depèn més de la qualitat de relacions que de la seva quantitat.⁴

Per l'**objectiu de la tecnologia**, ja que les tecnologies adreçades a facilitar la **cura**, o a millorar la **salut física, mental o emocional** han d'adequar-se de forma molt precisa a les necessitats de les persones usuàries⁸⁻⁹ si es vol aconseguir una millora de la seva qualitat de vida.

Pel **perfil de persona usuària**, atès que actualment la **esclatxa digital** pot dificultar que les persones grans facin ús de noves tecnologies¹⁰; fet pel qual és necessari tenir-les en compte per dissenyar la interfase.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.1 ÇAVA

Objectiu: mantenir en contacte persones grans

Tecnologia: marc de fotos digital

Origen: Bèlgica (Flandes)

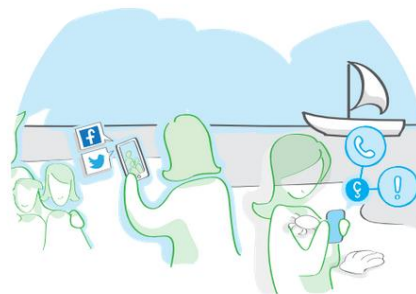
Institució: Studio Dott col. CARE líving labs

Característiques principals

- Tecnologia que permet mantenir el contacte entre persones grans i el seu entorn proper (família, persones cuidadores, amics/gues) per facilitar la **vida independent** amb un format poc intrusiu.
- La tecnologia té tres **complements principals**: a) un marc de fotos digitals on es mostren fotografies i missatges del dia a dia de les persones grans i familiars o amistats; b) una línia temporal amb les rutines i activitats diàries per facilitar la vida independent; c) sensors en llocs clau de l'habitatge per poder monitoritzar la persona gran.

Fitxa tècnica

- **Projecte marc:** DIOTTO research project en el marc dels Flandes CARE living labs
- **Socis:** Studiodott (líder), Sensolus, Waylay
- **Estat del producte:** testat (no comercialitzat)
- **Any:** 2014 – 2016
- **Enllaç web:** <https://studiodott.be/en/2017/10/24/diotto/>

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.1 ÇAVA

Objectiu: mantenir en contacte persones grans

Tecnologia: marc de fotos digital

Origen: Bèlgica (Flandes)

Institució: Studio Dott col. CARE living labs

Procés de disseny

- Procés de **disseny participatiu** mitjançant el CARE living lab.
- Les metodologies de disseny han estat: a) **contextual analysis** (entrevistes a persones grans i anàlisi del context on s'aplicarà); b) **mixed fidelity prototyping** (sessions de co-creació de les funcionalitats amb un primer prototip obert a la modificació); c) **interaction design** (co-creació amb múltiples stakeholders).

Les eines de monitoratge ofereixen tranquil·litat a la persona gran i la família.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.2 COMPAAN

Objectiu: mantenir en contacte persones grans i suport a la cura

Tecnologia: tauleta

Origen: Països Baixos

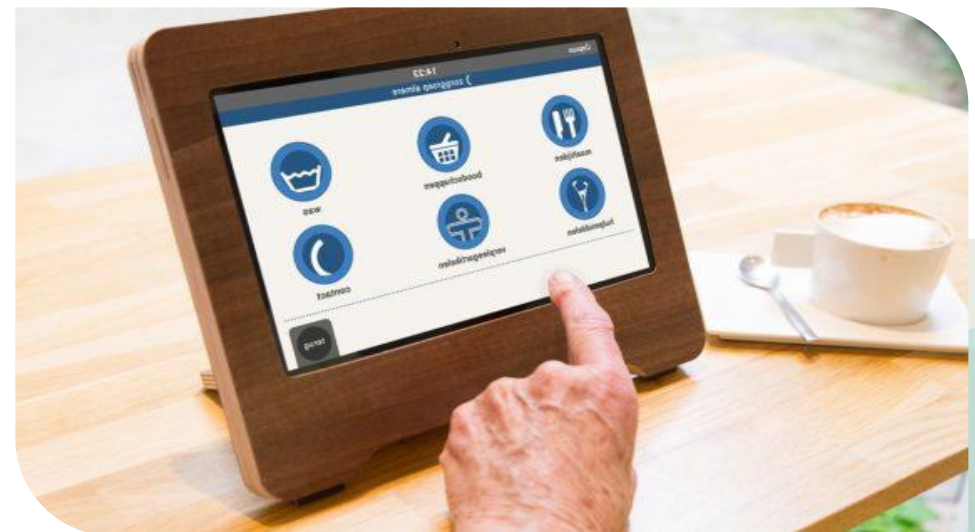
Institució: Wageningen University

Fitxa tècnica

- **Participants:** Universitat de Wageningen – Empresa Compaan
- **Any:** 2018
- **Estat del producte:** comercialitzat
- **Model de negoci:** Business-to-Consumer (**B2C**), amb un preu de 299€ per tauleta i una quota mensual de 12,95€. També s'ha comercialitzat a municipis (**B2G**), on els ajuntaments cobreixen part del seu cost.
- **Dades d'ús:** no consten nombre d'usuaris/es, però s'utilitza arreu dels Països Baixos.
- **Enllaç web:** <https://www.uwcompaan.nl/>

Característiques principals

- Neix a la Universitat de Wageningen i ara funciona com una empresa formada per professionals i persones grans voluntàries.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.2 COMPAAN

Objectiu: mantenir en contacte persones grans i suport a la cura

Tecnologia: tauleta

Origen: Països Baixos

Institució: Wageningen University

Característiques principals

- Es basa en dos **components**: a) una **tauleta** adaptada a **persones grans**; b) una **plataforma** perquè les persones cuidadores puguin estar-hi en contacte i fer-ne el seguiment.
- Disposa de múltiples **funcionalitats** com: a) portal per navegar per internet; b) vídeo-trucades i missatges; c) compartir fotos i vídeos; d) suport a la cura (recordatoris, repartiment de tasques); etc.
- S'ha iniciat la **implementació** en **municipis**, on permet connectar connectar la persona gran amb persones voluntàries, serveis socials o proveïdors de salut.

S'adapta a les necessitats de les persones grans: botons grans, navegació senzilla, etc.

Procés de disseny

- Disseny basat en una recerca sobre les necessitats de les persones cuidadores i els diferents sistemes relacionals en què es troben.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.3 TYZE

Objectiu: facilitar la comunicació i coordinació entre familiars, amistats i persones cuidadores

Tecnologia: aplicació

Origen: Canadà

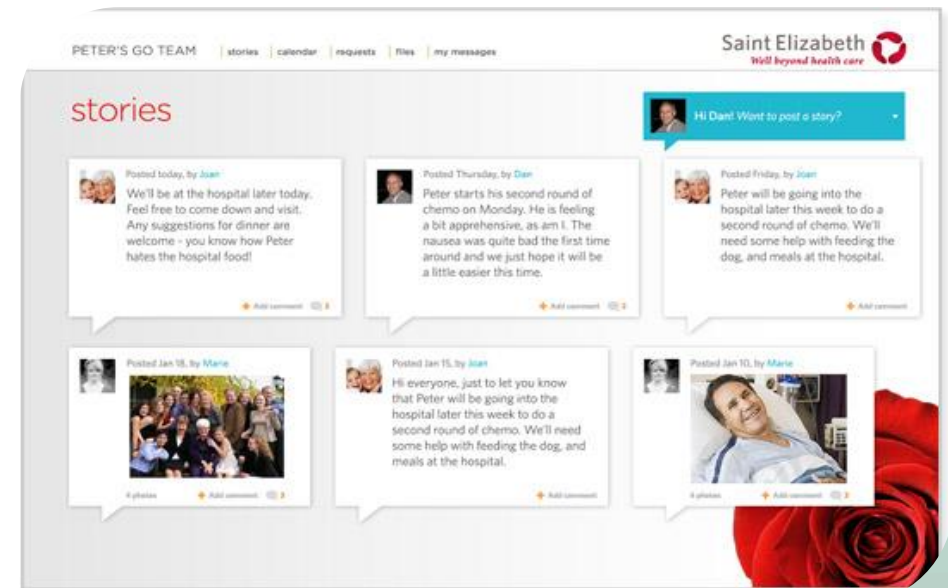
Institució: Saint Elizabeth Health Care

Fitxa tècnica

- **Finançament:** desenvolupat amb fons del National Institute on Disability and Rehabilitation Research
- **Participants:** creat per Planned Lifetime Advocacy Networks Institute of Canada, i actualment comercialitzat per Saint Elizabeth Health Care
- **Any:** 2007
- **Estat del producte:** comercialitzat
- **Model de negoci:** es comercialitza a particulars (**B2C**) i serveis sanitaris o de cura privats (Business-to-Business, **B2B**) i públics (Business-to-Government, **B2G**). El cost de la subscripció varia en funció del nombre de connexions.
- **Enllaç web:** <http://tyze.com/>

Característiques principals

- Producte que ofereix un espai virtual compartit amb la xarxa de familiars, amistats, persones cuidadores o serveis.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.3 TYZE

Objectiu: facilitar la comunicació i coordinació entre familiars, amistats i persones cuidadores

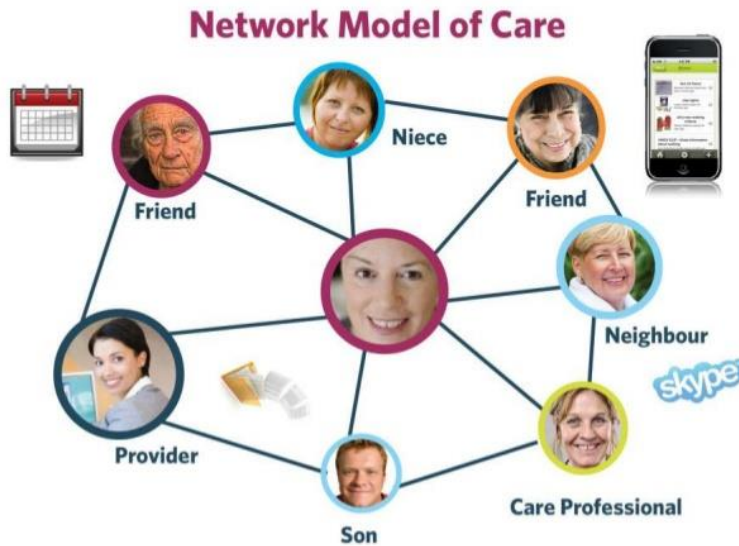
Tecnologia: aplicació

Origen: Canadà

Institució: Saint Elizabeth Health Care

Característiques principals

- L'aplicació es pot utilitzar des de **tauletes** o **smartphones**.
- Disposa de les següents **funcionalitats**: a) comunicar-se amb la xarxa (missatges de text); b) gestionar i organitzar la medicació, cites mèdiques, tasques o altres esdeveniments; c) emmagatzemar de forma compartida informació personal (com ara mèdica), documents, fotografies, etc.
- Compta un **sistema de seguretat** que garanteix que es puguin compartir dades mèdiques o altres dades personals.

Procés de disseny

- Basada en el marc conceptual del PLAN Institute of Canada, que investiga com es pot millorar la cura tenint en compte tota la xarxa social i professional que envolta la persona gran.

Aquest producte, considerat pel *Financial Times* un dels productes per a l'envelliment més innovadors, és el que ha inspirat la creació de Vincles BCN.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.4 KRAYDEL

Objectiu: monitoritzar i estar en contacte amb persones grans

Tecnologia: tauleta, rellotges i comandament

Origen: Irlanda

Institució: Kraydel

Fitxa tècnica

- **Socis:** Kraydel neix com una start-up amb el suport d'inversors (Reinsurance Group of America (RGA) i Invest Northern Ireland) i de centres de recerca (University of Ulster, University of Brighton's School of Health Science, Warwick Business School i Judge Business School at the University of Cambridge)
- **Any:** desconegut
- **Estat del producte:** Tastat (Previsió de comercialització 2019)
- **Model de negoci:** encara no està comercialitzat, però tot indica que està ideat com un negoci B2C i B2B.
- **Enllaç web:** <https://www.kraydel.com/>

Característiques principals

- Tecnologia pensada per **mantenir el contacte** amb persones grans i monitoritzar el seu estat de salut.
- Està adreçada especialment a **persones que no poden sortir de casa**, o bé amb algun tipus de **deteriorament cognitiu**.
- Compta amb diferents **components**: a) aplicació per a la televisió; b) càmera; c) aplicació per a familiars; d) rellotge.

Kraydel
Someone Cares

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.4 KRAYDEL

Objectiu: monitoritzar i estar en contacte amb persones grans

Tecnologia: tauleta, rellotges i comandament

Origen: Irlanda

Institució: Kraydel

Està dissenyat especialment per facilitar les tasques de cura de forma remota.

Característiques principals

- Té múltiples **funcionalitats**: a) **monitorització** de la persona a través d'un rellotge amb sensors (localització, pols, temperatura, etc.); b) **recordatoris** de medicació i possibilitat de requerir confirmació; c) **comunicació** a través de missatges, vídeos o fotografies.
- És molt **senzill d'utilitzar** i, facilitant l'ús a persones grans que no saben utilitzar tecnologies de la informació i la comunicació.

Procés de disseny

- El producte es va dissenyar amb el suport d'un **grup de co-disseny**.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.5 MINDINGS

Objectiu: connectar persones grans amb familiars, amistats i comunitat

Tecnologia: aplicació

Origen: Escòcia

Institució: SparkCo Limited

Fitxa tècnica

- **Socis:** propietat de SparkCo Limited
- **Estat del producte:** comercialitzat
- **Any:** 2014-2017
- **Enllaç web:** <http://www.mindings.com/>
- **Model:** no és un negoci, sinó un projecte personal que ofereix l'aplicació de forma **gratuïta**.
- **Grau d'ús:** número molt limitat d'usuaris/es perquè es gestiona de forma voluntària.

Característiques principals

- Aplicació que ofereix una **xarxa social privada** per mantenir el contacte amb familiars, amistats i familiars.

- Disponible per a **ordinadors, tauletes i smartphones**.
- Les principals **funcionalitats** són: a) **missatges** de text; b) enviament de **fotografies**; c) **calendari** compartit; d) **llistat** compartit **de tasques** diàries.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.5 MINDINGS

Objectiu: connectar persones grans amb familiars, amigats i comunitat

Tecnologia: aplicació

Origen: Escòcia

Institució: SparkCo Limited

Característiques principals

- Disposa d'una pantalla principal on van rotant els missatges, fotografies i calendari. Quan es rep un nou element, apareix en primer pla.

Procés de disseny

- El procés de disseny el va iniciar de **forma privada** un desenvolupador i va fer el test amb el seu **entorn familiar**.
- Després de comercialitzar-lo, ha participat en **dos assajos clínics**: a) el primer¹¹ (2011) va comprovar l'efecte en l'**estat anímic** i la **comunicació** entre població hospitalitzada amb danys cerebrals; b) el segon¹² (2013-2014), demostra que al voltant del 40% de participants milloren la **qualitat de vida** i augmenta la seva **felicitat**.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.6 ACTGO-GATE

Objectiu: crear un mercat d'ocupació i voluntariat per a persones jubilades

Tecnologia: pàgina web

Origen: internacional

Institució: empresa Ideable

Fitxa tècnica

- **Projecte marc:** finançat per l'Active Assisted Living (AAL) Programme, així com pels governs dels diferents països involucrats.
- **Socis:** Universitat St. Gallen (líder), Mobanode Ltd., Universitat d'Economia i Empresa de Wroclaw, Centre de Desenvolupament Gut altwerden GmbH, Institut d'Enginyeria de Negocis St. Gallen AG, Alster Service Center GmbH, Benevol
- **Any:** 2014-2017
- **Estat del producte:** desconegut (s'havia de comercialitzar el 2018, però no hi ha informació disponible).
- **Enllaç web:** <https://actgogate.iwi.unisg.ch/>

Característiques principals

- Ofereix un **mercat per promoure la participació social** i l'emprenedoria de les persones jubilades.
- Model basat en els **mercats socials locals**, que ofereix opcions d'ocupació a l'entorn proper de la persona gran.
- La pàgina web té dues **funcionalitats** principals: a) ofereix l'opció de **fer una demanda de servei de voluntariat**; b) permet a persones grans oferir-se voluntàries per realitzar una tasca que s'estigui anunciant.

La plataforma facilita la creació de xarxa social a través de l'ocupació.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.6 ACTGO-GATE

Objectiu: crear un mercat d'ocupació i voluntariat per a persones jubilades

Tecnologia: pàgina web

Origen: internacional

Institució: empresa Ideable

Característiques principals

- Ofereix tres mòduls ocupacionals diferents: a) **servir a la comunitat** (treball voluntari informal); b) **ocupació flexible** (participar en feines i ocupacions flexibles); c) **involucrar-se amb organitzacions** (projectes socials).
- Permet que persones grans trobin ocupacions a **curt o llarg** termini; així com **remunerades** o **no remunerades**.

Procés de disseny

- L'aplicació es va tastar al nord d'Alemanya (àmbit urbà), sud d'Alemanya (àmbit rural) i Suïssa (ciutat petita).

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.7 MEET UP

Objectiu: posar en contacte persones amb interessos comuns

Tecnologia: pàgina web

Origen: Estats Units d'Amèrica

Institució: Meet up

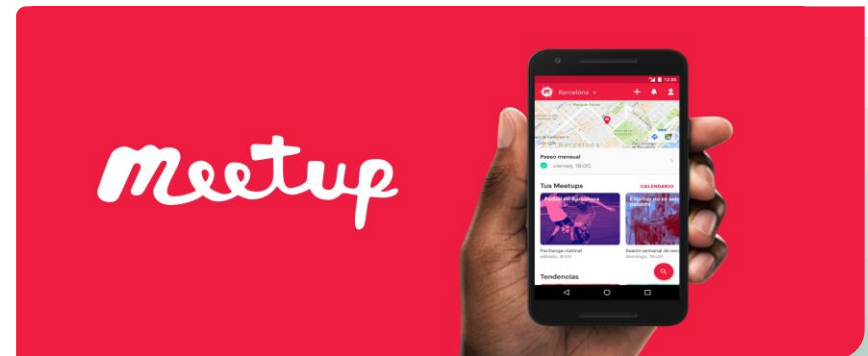
Fitxa tècnica

- **Socis:** Meet up
- **Estat del producte:** comercialitzat
- **Any:** 2002 (fundació)
- **Model de negoci:** model **B2C** amb opció gratuïta, i subscripció “*Meet Up Pro*” per a empreses o marques amb un cost de 14,99\$/mes aproximadament.
- **Dades d'ús:** 51.231 membres a Espanya.
- **Enllaç web:** <https://www.meetup.com/>

Característiques principals

- L'aplicació permet: a) **crear esdeveniments**; b) **unir-se a esdeveniments** organitzats per altres persones o empreses.

- Aplicació que pot funcionar en **ordinadors, tauletes i smartphones.**
- Encara que **no es tracta d'una aplicació dirigida exclusivament a persones grans**, està començant ser utilitzat per grups d'aquesta franja d'edat.
- Hi ha categories que uneixen grups i esdeveniments adreçats a la **solitud** o la **qualitat de vida** de les persones grans.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.7 MEET UP

Objectiu: posar en contacte persones amb interessos comuns

Tecnologia: pàgina web

Origen: Estats Units d'Amèrica

Institució: Meet Up

Característiques principals

- Diferents **organitzacions vinculades a l'envelliment** (com l'Institute on Aging de San Francisco) en recomanen el seu ús com una de les formes d'ampliar i enfortir la xarxa social.

Procés de disseny

- Neix de la **idea de posar-se en contacte amb els seus veïns** a Nova York després dels atemptats de l'11-S amb per mantenir els vincles de la comunitat.

Permet posar en contacte a persones que comparteixen gustos o aficions per realitzar activitats

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.8 GIVE&TAKE

Objectiu: plataforma d'intercanvi de serveis entre persones grans

Tecnologia: aplicació

Origen: internacional

Institució: Universitat IT de Copenhaguen

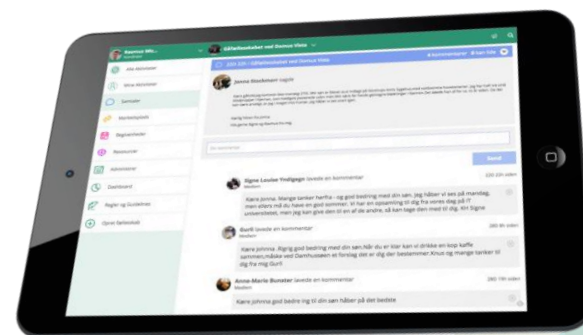
Fitxa tècnica

- **Programa marc:** Active Assisted (AAL) Living Programme.
- **Socis:** IT University of Copenhagen (líder), Social square, Take The Wind, Universitat Tècnica de Viena, Ajuntament de Frederiksberg, Real Acadèmica de Belles Arts - Escola de Disseny (Dinamarca)
- **Estat del producte:** desconegut
- **Any:** 2014-2017
- **Enllaç web:** <http://givetake.eu/>

Se centra en l'intercanvi de serveis com a forma d'enfortir i ampliar la xarxa comunitària.

Característiques principals

- Plataforma adreçada a facilitar l'**intercanvi de serveis**, de forma similar a un banc de temps.
- Té com a objectiu: a) **promoure una vida independent** entre les persones grans; b) **millorar la qualitat de vida** a través de la ocupació i la participació social.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.8 GIVE&TAKE

Objectiu: plataforma d'intercanvi de serveis entre persones grans

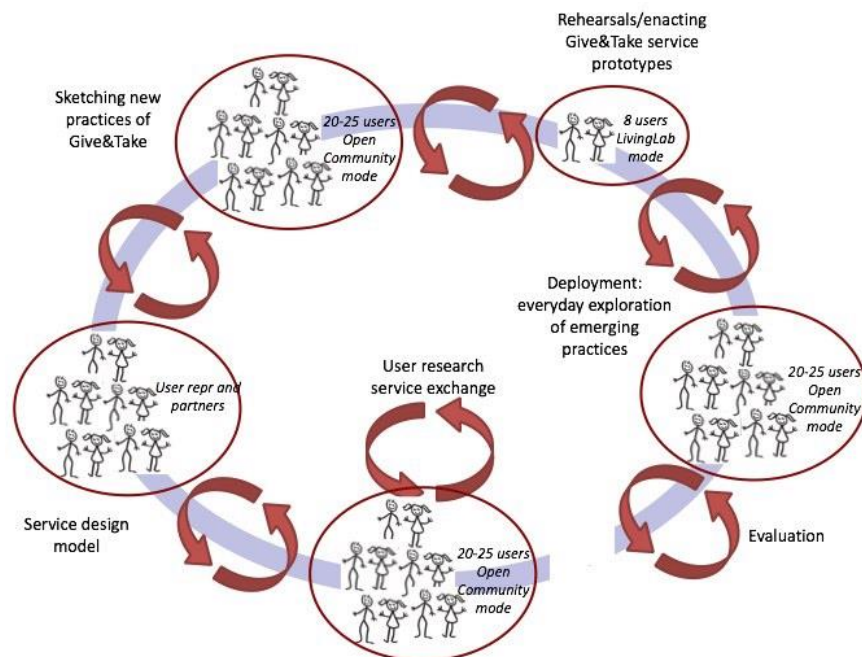
Tecnologia: aplicació

Origen: internacional

Institució: Universitat IT de Copenhaguen

Procés de disseny

- La metodologia seguida ha estat el **co-disseny**, realitzat a Àustria i Dinamarca.
- S'ha involucrat tres nivells d'usuaris finals: a) **usuaris primaris** (persones grans); b) **usuaris secundaris** (veïnat, organitzacions de persones grans, serveis públics i privats relacionats amb la cura).
- El procés de disseny representat a la imatge, s'ha dut a terme mitjançant múltiples tècniques de recerca i co-disseny: a) **tècniques etnogràfiques** (entrevistes, grups focals, sondejos culturals); b) workshops i tests en **LivingLabs**; c) exploració i test en **Open Community Labs**.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.9 STITCH

Objectiu: connectar persones grans amb persones conegudes i amb noves amistats

Tecnologia: pàgina web

Origen: Estats Units d'Amèrica

Institució: Stitch

Fitxa tècnica

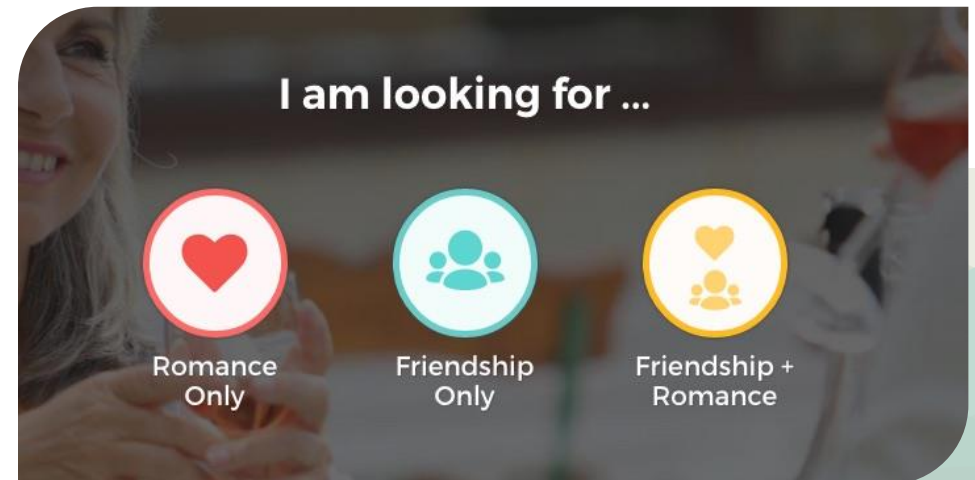
- **Socis:** Stitch Connect, Inc.
- **Estat del producte:** comercialitzat
- **Any:** 2014 - 2017
- **Model de negoci:** negoci **B2C** que ofereix un compte bàsic gratuït i una opció de pagament per 5€/mes.
- **Enllaç web:** <https://www.stitch.net/>

Característiques principals

- Aplicació creada amb l'objectiu de crear una **comunitat** de persones **majors de 50 anys** per evitar o reduir la solitud.

Molt estesa a EUA, Canadà i Anglaterra, tot i que el seu principal ús s'ha reduït a relacions romàntiques.

- La principal funció és crear comunitat i permet: a) crear i unir-se a **grups** de persones **de l'entorn proper**, o amb **interessos comuns**; b) proposar i conèixer **activitats i esdeveniments** propers; c) iniciar i participar de **discussions** amb la resta de membres.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.9 STITCH

Objectiu: connectar persones grans amb persones conegudes i amb noves amistats

Tecnologia: pàgina web

Origen: Estats Units d'Amèrica

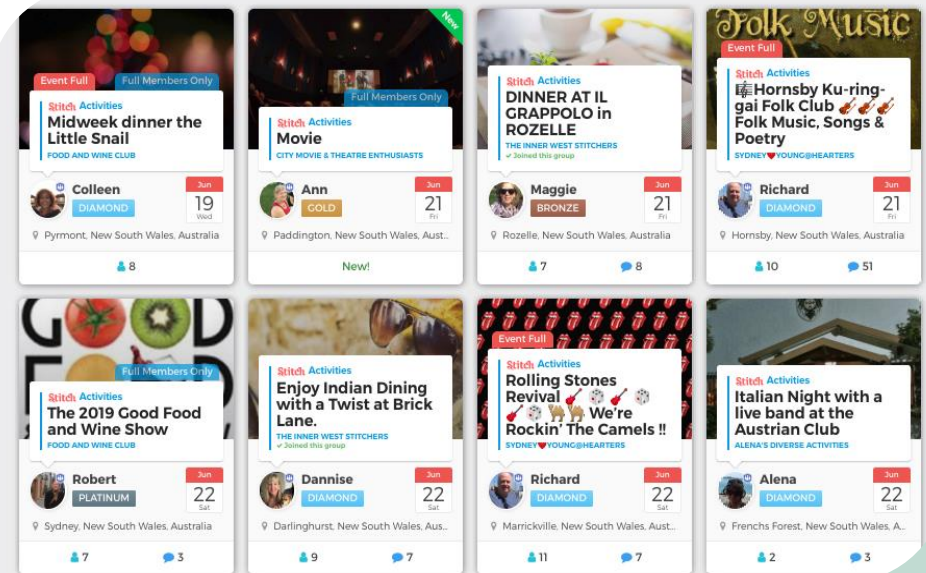
Institució: Stitch

Característiques principals

- La pàgina web té tres **seccions**: a) comunitat, on hi ha propostes d'activitats; b) missatges personals; d) membres, on es troba el perfil de les persones inscrites.
- Permet escollir el tipus de relacions que es desitgen (amistat, romàntica); pera això, hi ha persones que l'associen a una **aplicació de cites**, malgrat no ser el seu principal objectiu.

Procés de disseny

- Aplicació creada amb l'objectiu de crear una **comunitat** de persones **majors de 50 anys** per evitar o reduir la solitud.
- La pàgina web té tres **seccions** principals: a) comunitat, on hi ha propostes d'activitats; b) missatges personals; d) membres, on es troba el perfil de les persones inscrites.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.10 AARP APP

Objectiu: conèixer esdeveniments per a persones grans

Tecnologia: aplicació

Origen: Estats Units d'Amèrica

Institució: American Association of Retired Persons (AARP)

Fitxa tècnica

- **Socis:** American Association of Retired Persons
- **Estat del producte:** comercialitzat
- **Any:** desconegut
- **Model de negoci:** és un servei gratuït que ofereix directament AARP als seus membres.
- **Enllaç web:** <https://www.aarp.org/about-aarp/mobile/>

Característiques principals

- Aplicació **per a membres** de l'organització AARP, disponible per a **tauletes i smartphones**.
- Té tres **funcionalitats**: a) **calendari** amb esdeveniments i activitats; d) **notícies** d'interès per a persones grans; c) **descomptes** per a esdeveniments de pagament.

Tot i ser una aplicació específica d'una organització, facilita l'accés a informació sobre esdeveniments comunitaris.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.11 KWIDO

Objectiu: oferir suport a la cura i monitorització de persones grans

Tecnologia: aplicació

Origen: Espanya (Bilbao)

Institució: empresa Ideable

Fitxa tècnica

- **Participants:** Ideable
- **Estat del producte:** comercialitzat
- **Any:** 2012
- **Model de negoci:** negoci **B2C; B2B** (farmacèutiques, serveis de salut o asseguradores); i **B2G** (teleassistència, serveis de salut, serveis socials). El cost per a particulars és d'entre 40€ i 100 €/any (no es disposa de la dada exacta), i per a organitzacions varia en funció del nombre d'usuaris.
- **Dades d'ús:** no es disposen, tot i que té presència a presència Espanya, Regne Unit i Suïssa
- **Enllaç web:** <https://www.kwido.com>

Producte implementat pel servei de teleassistència d'Euskadi betiON.

Característiques principals

- Plataforma de **teleassistència** i **estimulació cognitiva** per utilitzar en ordinadors, tauletes o mòbils.
- Les funcionalitats que ofereix són: a) control de la salut (monitorització de paràmetres, control de medicació); b) estimulació cognitiva (jocs, suport remot de professionals); c) videoconferències (amb professionals, familiars, etc.); d) espai per compartir vídeos i imatges.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.11 KWIDO

Objectiu: oferir suport a la cura i monitorització de persones grans

Tecnologia: aplicació

Origen: Espanya (Bilbao)

Institució: empresa Ideable

És l'evolució dels serveis clàssics de teleassistència, ja que amplia les funcions del servei mantenint el contacte personal.

Característiques principals

- L'aplicació d'**estimulació cognitiva** s'inicia amb un joc i qüestionari que permeten establir un pla d'entrenament adaptat a partir de múltiples jocs per treballar l'atenció, càlcul, funcions executives, llenguatge, memòria i orientació.

Procés de disseny

- Procés de **disseny** liderat pels enginyers d'Ideable. En el cas de la funcionalitat d'estimulació cognitiva s'ha comptat amb la col·laboració d'experts en rehabilitació neurocognitiva.
- A més del **test** amb persones usuàries, compten amb **estudis d'avaluació** del projecte publicats en revistes científiques.
- Compta amb premis estatals i europeus (Buber Sariaik; Aging 2.0 Global Startup; Silver economy...)

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.12 VINCLES BCN

Objectiu: reforçar les relacions socials de les persones grans i millorar-ne el benestar

Tecnologia: aplicació

Origen: Barcelona

Institució: Ajuntament de Barcelona

Fitxa tècnica

- **Projecte marc:** s'impulsa des de l'Ajuntament de Barcelona, però el premi *Mayors Challenge* (Bloomberg Philanthropies) dona el primer impuls per desenvolupar-lo.
- **Participants:** gestionat per l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona. En un inici rep el suport de la incubadora de projectes *Imagine Crativity Center*. Es desenvolupa amb el suport de la Fundació I2cat.
- **Estat del producte:** aplicat
- **Any:** 2013 – actualitat
- **Model:** ús de servei gratuït, gestionat des de l'administració pública.
- **Dades d'ús:** més de 1000 usuaris (2019).
- **Enllaç web:** <http://ajuntament.barcelona.cat/vinclesbcn/ca>

Característiques principals

- Aplicació per a tauletes que s'**ofereix a persones** de més de 65 anys que poden trobar-se en **situació d'aïllament social**.
- En cas que les persones no disposin de tauleta, l'Ajuntament els presta una.
- Compta amb dues **plataformes** : a) **xarxa personal**, amb familiars i amistats; b) **xarxa grupal**, amb persones usuàries de Vincles BCN de la mateixa zona o amb interessos comuns.
- Disposa de diferents **funcionalitats** per facilitar la comunicació on-line: a) missatges de text i veu; c) enviament de fotografies; d) trucades de veu i videotrucades; f) agenda.

El servei es pot sol·licitar a Serveis Socials, o al Centre d'Atenció Primària, que treballen de forma coordinada.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.12 VINCLES BCN

Objectiu: reforçar les relacions socials de les persones grans i millorar-ne el benestar

Tecnologia: aplicació

Origen: Barcelona

Institució: Ajuntament de Barcelona

Característiques principals

- Compta amb **persones dinamitzadores** de l'Ajuntament de Barcelona que animen a la participació i realitzen propostes d'activitats a les persones usuàries.

Procés de disseny

- El primer **prototip** (2014) es dissenya a Silicon Valley (EUA) i es **testa** en una **residència de persones grans**.
- L'any 2015, se celebra un **procés participatiu** (jornades, tallers i via on-line) amb professionals i persones grans per recollir millores tècniques, operatives i idees per a la implementació.
- Es fa una prova pilot (2016) a alguns barris de la ciutat; i l'any 2018 s'incorporen els d'arres canvis i s'inaugura el servei.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.13 ENRED@TE

Objectiu: millorar la comunicació i socialització de persones grans que viuen soles

Tecnologia: plataforma digital

Origen: Espanya

Institució: Fundació TECSOS, Fundació Vodafone i Creu Roja

Fitxa tècnica

- **Participants:** Fundació TECSOS (desenvolupador), Fundació Vodafone (finançament) i Creu Roja (implementació)
- **Estat del producte:** aplicat per Creu Roja
- **Any:** 2014 - actualitat
- **Enllaç web:** <https://www.fundaciontecsos.es/>
<https://www.fundacionvodafone.es/proyecto/enredate>

Característiques principals

- Plataforma digital per utilitzar amb **ordinador** o bé **tauleta**.
- Disposa de dues principals **funcionalitats**: a) **xarxa social** (“punto de encuentro”) per contactar amb altres persones grans; b) apartat de **continguts** d’interès, per exemple, amb indicacions per realitzar exercicis físics.
- La xarxa social permet fer **videotrucades amb altres persones grans**, a través d’una llistat de contactes que inclou una fitxa amb nom, foto i una breu descripció.
- Hi participen **voluntaris/es de la Creu Roja** que dinamitzen la comunitat i intervenen en cas que es doni algun incident.

ENRED@TE

LUNES 2 DE JUNIO DE 2014
10:25

Creu Roja ofereix uns cursos d'introducció a l'ús de la tecnologia per facilitar-ne l'ús.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.13 ENRED@TE

Objectiu: millorar la comunicació i socialització de persones grans que viuen soles

Tecnologia: plataforma digital

Origen: Espanya

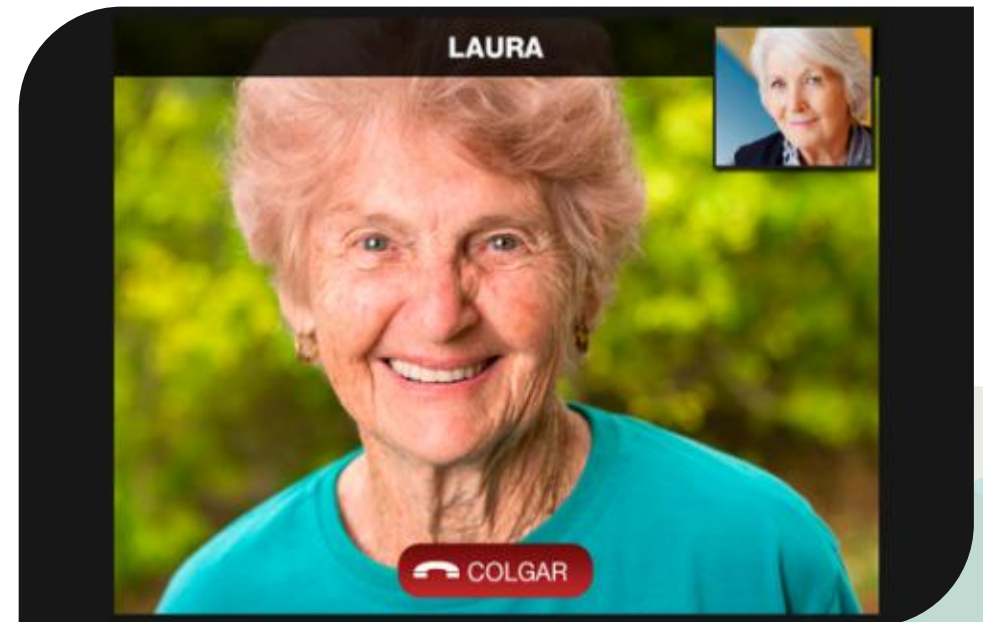
Institució: Fundació TECSOS, Fundació Vodafone i Creu Roja

Característiques principals

- A més de la plataforma digital, el projecte inclou **activitats d'informació i formació**, així com activitats **socials**.

Procés de disseny

- L'aplicació és l'evolució d'una tecnologia de comunicació entre persones grans a través de la televisió ("SocialTV").
- S'ha seguit un **disseny centrat en l'usuari** que implica a persones grans i voluntariat de la Creu Roja al llarg del procés de definició de funcionalitats i interfases.
- S'ha realitzat una **prova pilot**, que ha permès validar la tecnologia a través de l'experiència, focus groups, qüestionaris a persones grans, voluntariat, i tècnics/es.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.14 CUIDADORAS CRÓNICOS

Objectiu: oferir eines de suport per a les tasques de cura i crear xarxa de suport

Tecnologia: pàgina web

Origen: Catalunya

Institució: Universitat Rovira i Virgili (URV)

Fitxa tècnica

- **Finançament:** Instituto de Salud Carlos III, Ministerio de Economía y Competitividad, y Fondo Europeo de Desarrollo Regional (FEDER).
- **Participants:** Facultat d'Infermeria URV (líder), Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, Escola d'infermeria (Universitat de Barcelona, UB), Escola d'Infermeria de Sant. Joan de Déu (UB), Facultad Ciencias de la Salud (Universidad de Alicante), Departamento de Enfermería (Universidad de Málaga), Hospital General d'Alacant, Conselleria de Sanitat (Generalitat Valenciana), Associació d'Infermeria Comunitària, Grup Sagessa.
- **Any:** 2013-2016

- **Estat del producte:** finalitzat, es va deixar d'actualitzar un cop acabat el termini del projecte en què s'emmarcava.
- **Enllaç web:** <http://www.cuidadoraschronicos.com>

Característiques principals

- Pàgina web i de *Facebook* amb **recursos** adreçats a **persones cuidadores** de persones amb malalties cròniques, així com a **professionals de la salut**.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

3.14 CUIDADORAS CRÒNICOS

Objectiu: oferir eines de suport per a les tasques de cura i crear xarxa de suport

Tecnologia: pàgina web

Origen: Catalunya

Institució: Universitat Rovira i Virgili (URV)

Característiques principals

- Els objectius principals són: a) oferir eines per **millorar la tasca de cura**; b) oferir eines per **fomentar l'autocura** de les persones cuidadores; c) brindar un **espai per compartir experiències** amb altres cuidadores.
- Ofereix **continguts d'elaboració pròpia** amb indicacions i recomanacions específiques per a la cura de diferents malalties, així com **enllaços** a guies i manuals.
- El “**punt de trobada**” és un espai per compartir experiències i resoldre dubtes entre les mateixes cuidadores, que està moderat per l'equip de professionals que gestiona la pàgina.

Procés de disseny

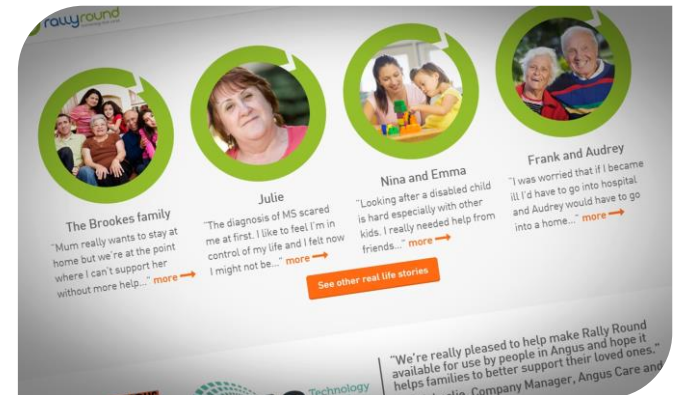
- El **disseny** del recurs l'han dut a terme íntegrament els diferents **grups de recerca** i institucions presents en el projecte.
- L'avaluació de l'efectivitat del programa¹³ demostra que, tot i que la sobrecàrrega i la salut mental de cuidadores es manté igual, el **suport social augmenta**.

El “punt de trobada” és un espai d'aprenentatge entre iguals (*peer-to-peer*) i de suport mutu entre persones que sovint pateixen situacions de solitud.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

Altres experiències

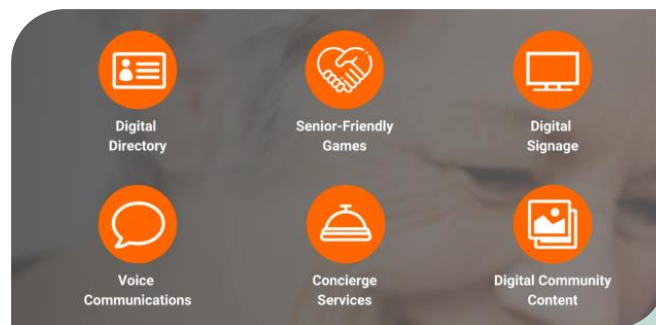
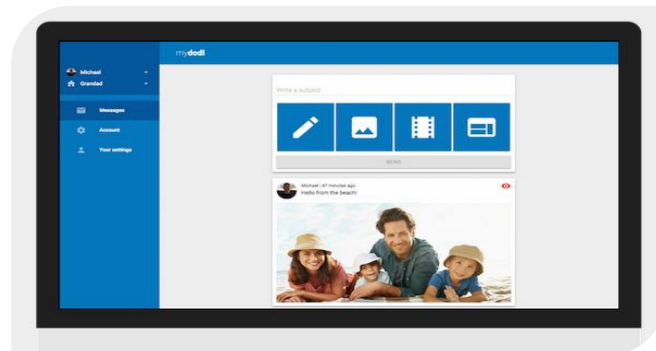
1. **Caring Bridge** – Estats Units d'Amèrica. Pàgina web i aplicació amb eines per gestionar i coordinar les tasques de cura, així com la comunicació amb familiars i amistats. Comercialitzat (B2C).
2. **Care Tree** – Estats Units d'Amèrica. Aplicació amb eines per organitzar les tasques de cura, i facilitar la comunicació amb familiars i amistats. Comercialitzat (B2C i B2B).
3. **K4Community** – Estats Units d'Amèrica. Aplicació per connectar persones grans amb familiars, amistats; a més de controlar múltiples aspectes del benestar i la salut. Aplicació gratuïta desenvolupada per K4connect.
4. **Memory Lane** – Suècia. Projecte pilot d'Intel·ligència Artificial perquè persones grans soles puguin explicar les seves històries finançat per l'empresa Stockholm Exergi i desenvolupada per l'Accenture Interactive Innovation Center.

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

Altres experiències

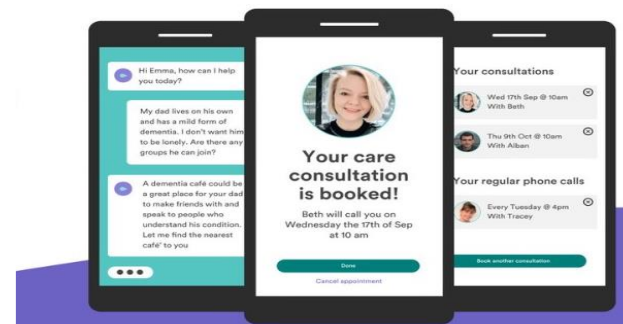
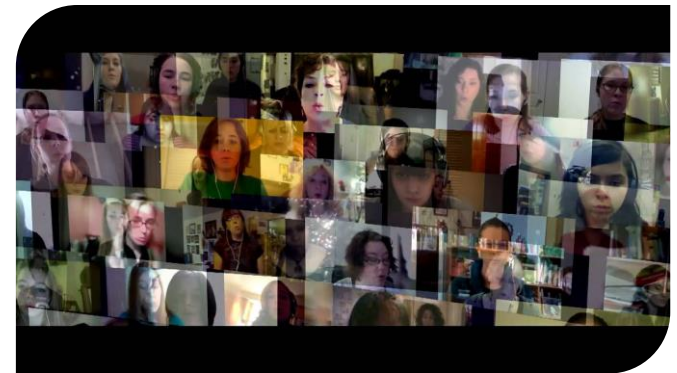
5. **Digital Angels** – Regne Unit. Projecte de voluntariat per ensenyar l'ús de tecnologies a persones grans i, especialment, cuidadores.
6. **My Dodl** – Regne Unit. Tauleta i aplicació per estar connectat amb la família a través de recordatoris, missatges, fotos i vídeos. Comercialitzat (B2C) amb un cost de £49,95/any i £149 la tauleta.
7. **Rally Round** – Regne Unit. Aplicació per organitzar la cura d'una persona gran i mantenir el contacte amb familiars o bé proveïdors de serveis. Desenvolupat amb suport de diverses administracions locals i entitats. Aplicació en funcionament gratuïta.
8. **Birdie** – Regne Unit. Aplicació per organitzar tasques de cura (medicació, organització de tasques i monitorització salut). Projecte pilot que s'adreçarà a famílies (B2C) i serveis de cura (B2B).

3. RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

Altres experiències

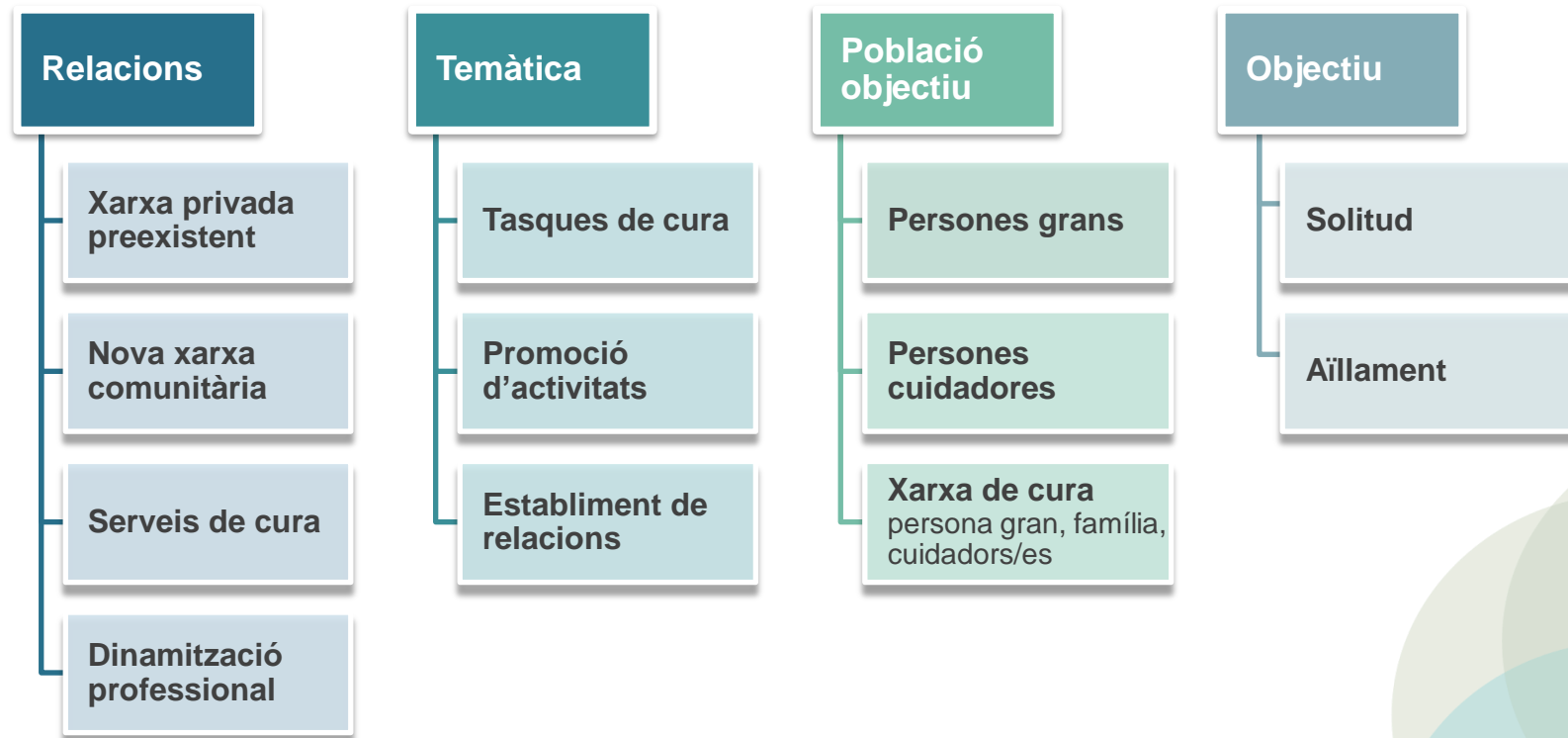
- 9. Virtual Choir** – Regne Unit. Aplicació per posar-se en contacte amb persones que canten i pujar vídeos cantant amb l'objectiu crear un cor virtual. Des d'Anglaterra es proposa a persones grans participar-hi per reduir la seva solitud.
- 10. The wearable CaT Pin** (Conversation as Therapy pin) – Austràlia. Tecnologia per identificar persones en risc d'aïllament a partir del nombre de converses que manté. Projecte pilot desenvolupat per l'empresa de suport a la vida independent Bolton Clarke.
- 11. Videoatención** – Espanya. Servei de teleatenció mitjançant la televisió per prevenir el deteriorament cognitiu i mantenir capacitats físiques i relacionals. Impulsat per la Creu Roja (projecte finalitzat)

4. ANÀLISI DE LES RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

Les anteriors solucions tecnològiques s'han dissenyat amb un mateix objectiu: millorar la qualitat de les les persones grans i el seu procés d'envelliment. No obstant, difereixen en les estratègies que utilitzen, les temàtiques en què se centren o la població objectiu, entre d'altres aspectes. Per tenir una aproximació general sobre les característiques presents en aquestes solucions tecnològiques, a continuació, **s'analitzen les seves similituds i diferències.**

Per fer-ho, s'organitzen les anteriors tecnologies a través de **4 eixos d'anàlisi**, que es mostren en el següent mapa conceptual: a) amb qui permeten relacionar-se; b) la temàtica central de la tecnologia; c) la població objectiu; d) l'objectiu general al qual s'adreça.

4. ANÀLISI DE LES RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

4.1 Relacions

Xarxa privada preexistent

3.1 Çava
3.2 Compaan
3.3 Tyze
3.4 Kraydel
3.5 Mindings
3.11 Kwido
3.12 Vincles bcn

Nova xarxa comunitària

3.6 Actgo-gate
3.7 Meet up
3.8 Give&take
3.9 Stitch
3.12 Vincles bcn
3.13 Enred@te
3.14 Cuidadoras crònics

Serveis de cura

3.2 Compaan
3.3 Tyze
3.11 Kwido

Dinamització professional

3.12 Vincles bcn
3.13 Enred@te
3.14 Cuidadoras crònics

4.2 Temàtica

Tasques de cura

3.1 Çava
3.2 Compaan
3.3 Tyze
3.4 Kraydel
3.5 Mindings
3.11 Kwido
3.12 Vincles bcn
3.14 Cuidadoras crònics

Promoció d'activitats

3.6 Actgo-gate
3.8 Give&take
3.10 Aarp app

Establiment de relacions

3.7 Meet up
3.9 Stitch
3.13 Enred@te

4. ANÀLISI DE LES RESPOSTES TECNOLÒGIQUES

4.3 Població objectiu

Persones grans

3.6 Actgo-gate
3.7 Meet up
3.8 Give&take
3.9 Stitch
3.10 Aarp app
3.12 Vincles bcn

Persones cuidadores

3.14 Cuidadoras crònics

Xarxa de cura

3.1 Çava
3.2 Compaan
3.3 Tyze
3.4 Kraydel
3.5 Mindings
3.11 Kwido

4.4 Objectiu

Solitud

3.1 Çava
3.2 Compaan
3.3 Tyze
3.4 Kraydel
3.5 Mindings
3.11 Kwido

Aïllament

3.6 Actgo-gate
3.8 Give&take
3.10 Aarp app
3.12 Vincles bcn
3.14 Cuidadoras crònics

5. MINISTERIAL LEAD ON LONELINESS

Característiques principals

- Neix de les demandes de la **Jo Cox Commission on Loneliness**; formada per diputats/des i ONGs, que investiga l'estat de la solitud al país i proposa mesures per adreçar-la.
- És un **grup transversal del Govern britànic** encarregat d'impulsar accions entorn la solitud des dels diferents àmbits del govern.
- Està liderat pel Secretariat d'estat d'**esport i societat civil**, i el Secretariat d'estat de **cultura, mitjans de comunicació, àmbit digital i esport**.
- A més del finançament del Govern, compta amb **suport econòmic** de The National Lottery Community Fund i la Co-op Foundation.

Mapa d'iniciatives d'abordatge de la solitud al Regne Unit ,elaborat per Spora.

Contextualització

- El Regne Unit compta amb **múltiples iniciatives públiques i privades** adreçades a reduir la solitud.
- Aquest context **ha nodrit l'estratègia** del ministeri i serà **clau en el seu desplegament** i la implementació dels programes.

5. MINISTERIAL LEAD ON LONELINESS

Contextualització

Entre aquestes iniciatives, destaquen les que recollia l'anterior mapa:

- 1 Jo Cox Commission** – Comissió liderada per la Jo Cox Foundation, formada per parlamentaris i més de 13 organitzacions. Comissió liderada per la Jo Cox Foundation formada per més de 13 organitzacions. El seu objectiu és informar sobre mecanismes per reduir la solitud
- 2 Campaign to end Loneliness** – Projecte finançat per la loteria nacional, la Fundació Calouste Gulbenkian, The Tudor Trust i donacions particulars. Projecte adreçat a: a) sensibilitzar els càrrecs que prenen decisions en el camp de la salut i la cura; b) promoure la recerca en aquest àmbit i difondre'n els resultats; c) fer campanyes de sensibilització en l'àmbit estatal i local.
- 3 Age UK** – ONG dedicada a millorar la qualitat de vida de les persones grans a través de múltiples línies d'acció (recerca i sensibilització, recurs d'informació i consell per a persones grans sobre serveis i recursos disponibles; millora de serveis de cura, etc.). Un dels seus àmbits d'acció és la solitud amb múltiples projectes, entre ells, destaquen el servei “trucada de l'amistat” (trucada setmanal per fer companyia a persones grans soles) o els “centres de l'amistat” (espais de trobada per a persones grans).
- 4 Co-op** – La cooperativa de consum més gran del Regne Unit, que engloba múltiples serveis (venta de menjar, electricitat, assegurances, funerària, etc.). Tenen una Fundació, així com diferents projectes socials, entre ells, un dedicat a la solitud. Des d'aquest projecte, participen a la Comissió de seguiment del Ministerial lead on loneliness.

5. MINISTERIAL LEAD ON LONELINESS

Contextualització

- Aquestes iniciatives han aportat **propostes teòriques, eines diagnòstiques, recerques i diagnosis, guies, casos paradigmàtics, recomanacions, i experiències** en l'abordatge de la solitud:

Eines diagnòstiques

The Campaign to End Loneliness Measurement Tool Scale 1

Length: 3 Questions
Language: Positive wording
Initially developed for: Service providers
Does it mention loneliness? No
This scale is for you if: you want a short and sensitively-worded tool that is easy to use.

De Jong Gierveld Loneliness Scale Scale 2

Length: 6 Questions
Language: Mixes positive and negative wording
Initially developed for: Researchers
Does it mention loneliness? No
This scale is for you if: you want an academically rigorous tool that distinguishes between different causes of loneliness.

The UCLA Loneliness Scale Scale 3

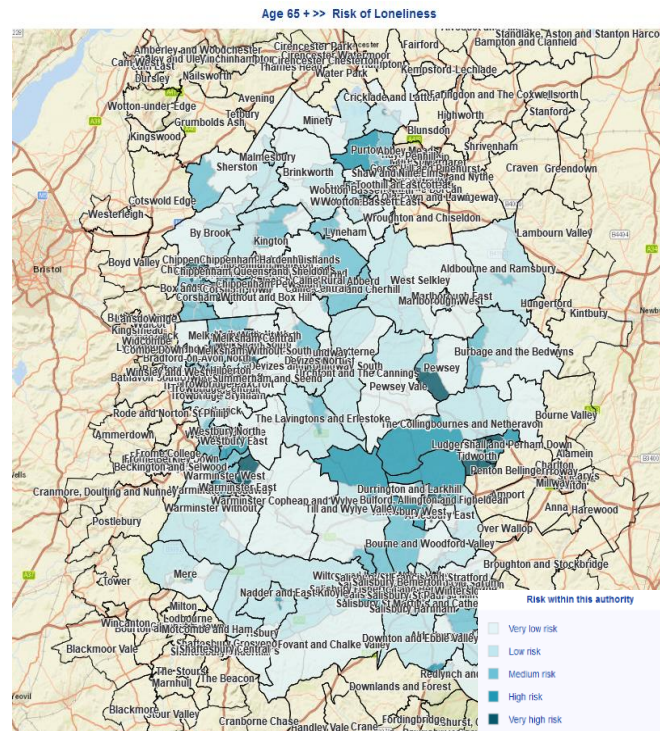
Length: 3 Questions
Language: Negative wording
Initially developed for: Service providers
Does it mention loneliness? No
This scale is for you if: you want a short and academically rigorous tool, with a simple scoring system.

Single-Item 'Scales' Scale 4

Length: 1 Question
Language: Negative wording
Initially developed for: Researchers
Does it mention loneliness? Yes
This scale is for you if: you want to get to the heart of the issue with just one question.

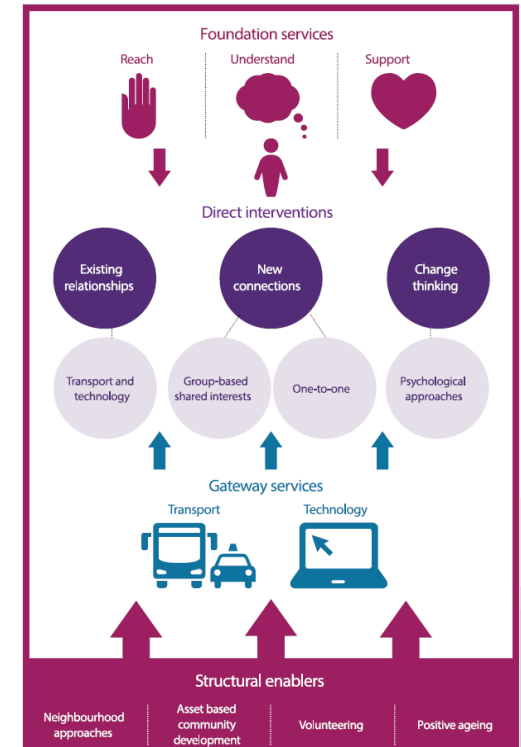
Campaign to End loneliness, 2011

Diagnosis

Age UK, 2016

Estratègies d'intervenció

Local Government Association, 2016

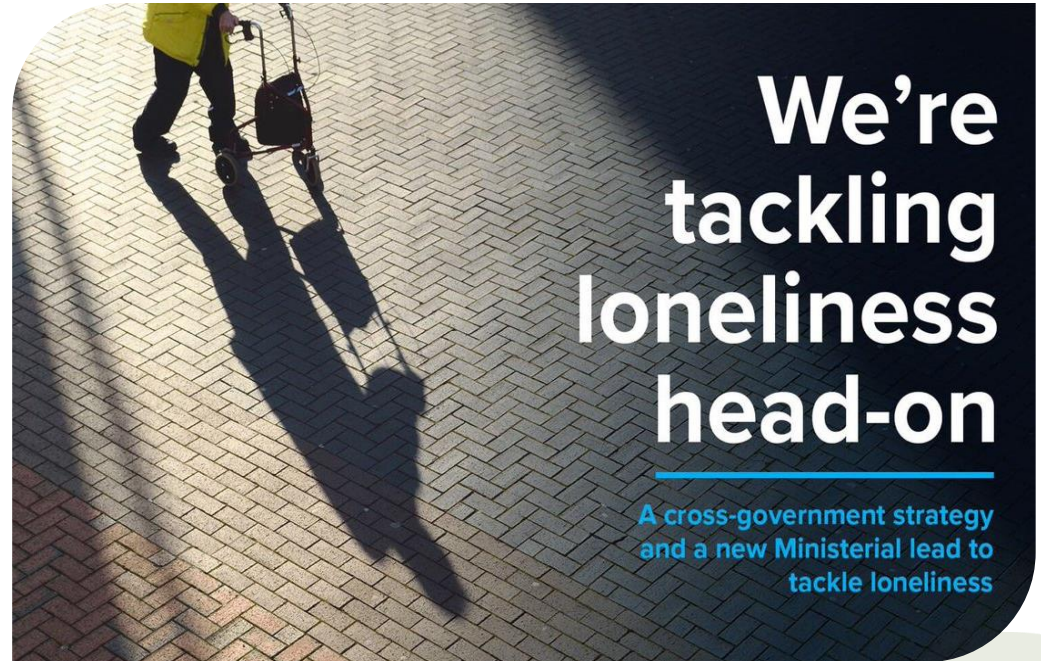
5. MINISTERIAL LEAD ON LONELINESS

Justificació

- 9 milions de persones britàniques pateixen solitud: un **14% de la població**.¹⁴
- **3,6 milions** de persones de **més de 65** anys tenen la televisió com la seva única companyia.
- **200.000** persones grans no han mantingut una **conversa** amb cap am estat o conegut/da des de fa més d'un mes.

L'estratègia

- L'**estratègia** publicada es basa en les recomanacions de la **Jocox Comission on Loneliness** ¹⁴.
- **Aproximació:** el ministeri concep la solitud com un **problema de salut pública**.
- **Població objectiu:** s'adreça a tota la població adulta, tot i que fa especial èmfasi en poblacions en situació de desigualtat, com ara: persones d'origen migrant, persones amb alguna discapacitat, pares i mares, persones cuidadores o persones grans.

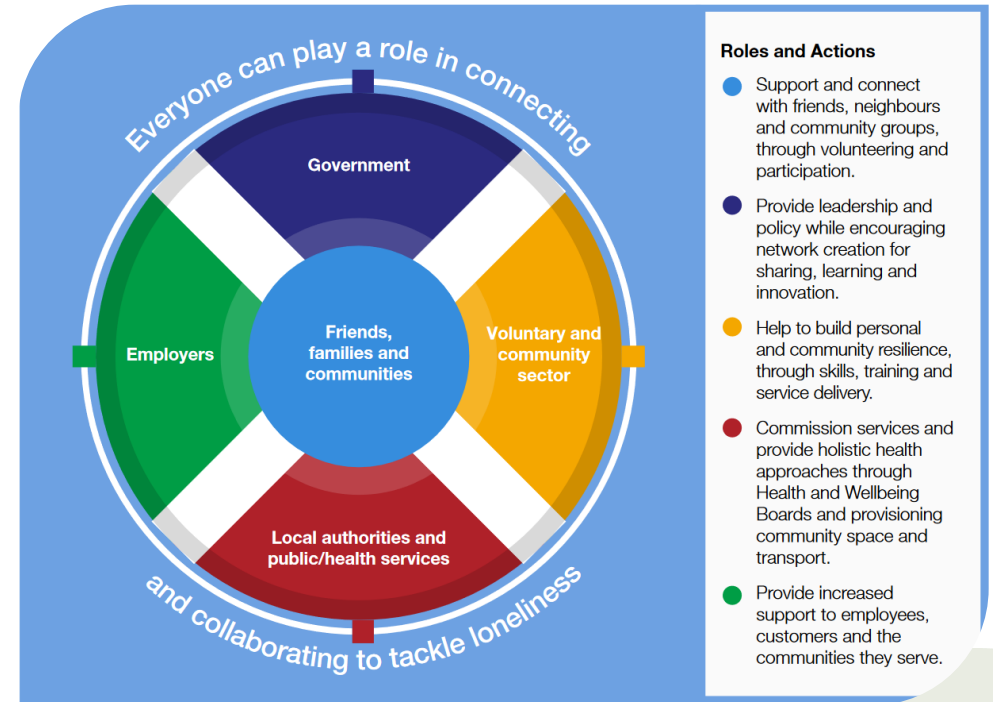

Encara es desconeixen les polítiques i programes concrets que es desplegaran des del Ministeri.

5. MINISTERIAL LEAD ON LONELINESS

L'estratègia

- L'estratègia és **intersectorial**, en què hi participen:
 - **Departaments del govern:** salut i serveis socials; treball i pensions; transport; educació; cultura, mitjans de comunicació, àmbit digital i esport; comerç, energia i estratègia industrial; habitatge; medi ambient, alimentació i àmbit rural.
 - **Agents externs al govern:** treballadors/es, voluntariat i comunitat, autoritats locals, serveis públics i de la salut.
- Han establert **3 àrees de treball:** a) Organitzacions i serveis que ofereixen suport i promouen les relacions socials; b) Infraestructura comunitària per enfortir les relacions socials; c) Construcció d'una cultura que afavoreixi les relacions socials.
- **Finançament:** compta amb **£20 milions**; 11,5 dels quals s'adrecen a l'anomenat "Building Connections Fund".
- Han creat una comissió (**Loneliness Action Group**) formada per membres de la Jo Cox Commission, i liderat per Creu Roja i Co-op per monitoritzar i avaluar l'estratègia.

L'àrea de treball entorn les infraestructures preveu maximitzar l'impacte de les eines digitals per augmentar la relació entre persones.

6. ASPECTES A TENIR EN COMPTE

En aquest darrer apartat, posem de relleu alguns aspectes que es desprenen de l'informe que cal tenir en compte a l'hora de pensar en noves tecnologies adreçades a reduir l'aïllament i la solitud entre les persones grans.

- El mapa de solucions tecnològiques mostra que **moltes** de les **tecnologies** adreçades a persones grans que s'han dissenyat fins ara estan **centrades en la cura**. En canvi, n'hi ha **menys** dirigides a **promoure les relacions socials** i la participació comunitària.
- La tecnologia per sí sola difícilment aconseguix reduir l'aïllament o la solitud. Tal i com mostren bona part de les solucions anteriors, la **tecnologia** ha d'anar **acompanyada de la mobilització d'una xarxa d'agents** diversos perquè tingui èxit: familiars, xarxa de cura, amistats, xarxa comunitària potent a l'entorn proper, serveis públics, entre d'altres.
- Les estratègies desenvolupades pel govern del Regne Unit posen de relleu la **necessitat de treballar de forma intersectorial**, ja que l'aïllament i la solitud estan causades per múltiples determinants socials que no depenen tan sols dels serveis sanitaris o dels serveis socials (accés a les tecnologies, transport, gènere, participació comunitària, etc.).
- L'**esclletxa digital** en la població de més edat **es reduirà en els propers anys**. Per això, les característiques de la interfície de qualsevol tecnologia hauran de ser diferents en funció de si s'adrecen a la població gran actual o a la dels propers anys. Actualment, cal que la tecnologia sigui molt intuïtiva i senzilla per facilitar-ne l'ús; una necessitat que probablement desapareixerà progressivament.

7. REFERÈNCIES

- ¹ Campbell, Andrew. Internet Use and Loneliness in Older Adults. *Cyber Psychology & Behavior*. 2008; 11 (2): 208-11
- ² Hagan R, Manktelow R, Taylor BJ, Mallett J. Reducing loneliness amongst older people: a systematic search and narrative review. *Aging Ment Health*. 2014; 18 (6): 683-93
- ³ Chopik, William J. The Benefits of Social Technology Use Among Older Adults Are Mediated by Reduced Loneliness.
- ⁴ Davidson S, Rossall P. UK Loneliness Evidence Review. London: Age UK; 2015
- ⁵ Lengwiler M. Participatory Approaches in Science and Technology: Historical Origins and Current Practices in Critical Perspective. *Science, Technology and Human Values*. 2008; 33(2): 186-200
- ⁶ Asaro P. Transforming society by transforming technology: the science and politics of participatory design. *Accounting, Management and Information Technologies*. 2000; 10 (4): 257-90
- ⁷ Sanders E., Stappers P. CoCreation and new landscapes of design. *CoDesign: International Journal of CoCreation in design and the arts*. 2008; 4 (1): 5-18.
- ⁸ Steen M, Manschot M, De Koning N. Benefits of Co-design in Service Design Projects. *International Journal of Design*. 2011; 5 (2): 53-60
- ⁹ Dewsbury G, Rouncefield M, Clarke K, Sommerville I. Depending on digital design: extending inclusivity. *Housing Studies*. 2003; 19 (5): 811-25
- ¹⁰ Huldgren A., Detweiler C., Alers H., Fitrianie S., Guldmond N.A. Towards Community-Based Co-creation. En: Holzinger A., Ziefle M., Hitz M., Debevc M. (eds.). *International Conference on Human Factors in Computing and Informatics*. South CHI: Lecture Notes in Computer Science. 2013. p 585-92
- ¹¹ Harding, A. Memory and Memories: an exploratory mixed method case series study with brain injured adults and their families, using PhotoFrame Therapy and wireless digital photo frame technology. *International Journal of Integrated Care*. 2012; 12 (1)
- ¹² Beddoes C, Wilson R. Results of Mindings pilot study (trial2). Cambridge: Health Enterprise East Ltd; 2014.
- ¹³ Martí R. Disseny i avaluació del web 2.0 "cuidadoras crònics" de suport a cuidadores de persones amb problemes crònics de salut. (Tesi doctoral). Terres de l'Ebre: Universitat Rovira i Virgili; 2018.
- ¹⁴ Jo Cox Commission on Loneliness. Combatting loneliness one conversation at a time: a call to action. Jo Cox Commission on Loneliness. 2017

8. ALTRES ADRECES D'INTERÈS

- **Jo Cox Comission:** https://www.jocoxfoundation.org/loneliness_commission
 - 📄 **Informe de la JoCox Commission** – [*Combating loneliness one conversation at a time. A call to action*](#) (2017)
- **Ministerial lead on loneliness:**
 - 📄 **Notícia oficial del govern** en què anuncia el seu compromís a assumir les recomanacions de la Jo Cox Commission – [*PM commits to government-wide drive to tackle loneliness*](#) (2018)
 - 📄 **Estratègia del Govern per abordar la solitud** – [*A connected society. A strategy for tackling loneliness – laying the foundations for change*](#) (2018)
 - 📄 **Mapes de solitud** (elaborats juntament amb Age UK): <http://data.ageuk.org.uk/loneliness-maps/england-2016/>
- **The National Lottery Community Fund:** <https://www.tnlcommunityfund.org.uk/>
 - 📄 **Informe sobre factors de risc, prevenció i intervenció en la solitud** – [*Bringing people together: how community action can tackle loneliness and social isolation*](#) (2019)
- **Co-op:** <https://www.co-operative.coop/campaigning/loneliness-campaign>
- **Red Cross:** <https://www.redcross.org.uk/about-us/what-we-do/action-on-loneliness>

8. ALTRES ADRECES D'INTERÈS

- **Age UK:** <https://www.ageuk.org.uk/>

- **Informe sobre l'estat de la solitud en majors de 50 anys al Regne Unit** – [*All the Lonely People: Loneliness in Later Life. Understanding the circumstances associated with feeling lonely and explaining what we know works in supporting people to tackle feelings of persistent loneliness*](#) (2018) – [L'informe tècnic amb taules de dades i metodologia](#)
- **Document de recomanacions per evitar la solitud adreçat a persones grans** – [*Your mind matters. Ideas and tips for emotional wellbeing*](#) (2016)
- **Informació sobre solitud en el col·lectiu de persones grans LGTBI** – [*Pàgina Combating loneliness amongst older LGBT people – Article d'un cas d'estudi elaborat per Age UK i la universitat de Sheffield*](#) (2018)
- **Informació sobre solitud i homes grans** – [*Pàgina Tackling the growing crisis of lonely men*](#)
- **Informació sobre solitud i minories ètniques** – [*Pàgina Connecting with culture to reduce loneliness amongst ethnic minority communities*](#)
- **Informació sobre solitud i salut mental** – [*Pàgina Loneliness, depression and anxiety: exploring the connection to mental health*](#)

8. ALTRES ADRECES D'INTERÈS

- **Campaign to end loneliness:** <https://www.campaigntoendloneliness.org/>
- **Guia on-line per autoritats locals** – [*Loneliness and Isolation: Guidance for Local Authorities and Commissioners*](#)
- **Manual amb escales per avaluar la solitud** – [*Measuring your impact on loneliness in later life*](#) (2015)
- **Meta-recerca sobre com identificar la solitud** (factors de risc, estratègies d'identificació, recomanacions, etc.) – [*Hidden citizenship can we identify the most lonely older adults?*](#) (2015)
- **Recull de casos que mostra els diferents col·lectius afectats per la solitud** – [*Alone in the crowd: loneliness and diversity*](#) (2015)
- **Informe amb models d'intervenció i casos** (inclòs a la guia on-line) – [*Promising approaches to reducing loneliness and isolation in later life*](#) (2015)
- **Informe amb mètodes per abordar la solitud des d'institucions públiques i serveis** – [*The missing million: in search of the loneliest in our communities*](#) (2016)
- **Guia per abordar la solitud des d'institucions públiques i serveis** (complementari a l'anterior) – [*The missing million: a practical guide to identifying and talking about loneliness*](#) (2016)
- **Breu recull d'evidències** (factors de risc, impacte sobre la salut i la qualitat de vida, i intervencions) – [*Loneliness. The state we're in A report of evidence compiled for the Campaign to End Loneliness*](#) (2012)

8. ALTRES ADRECES D'INTERÈS

- Loneliness Action Group:

- 📖 **Avaluació del primer any d'acció del Ministerial lead on loneliness** – [*A connected society? Assessing progress in tackling loneliness.*](#) (2019)
- 📖 **Revisió de la recerca existent** – [*Escaping the bubble. Working together to tackle loneliness and social isolation across the UK*](#) (2016)
- 📖 **Recerca sobre solitud específicament en persones d'origen divers** – [*An exploration of loneliness among people from Black, Asian and Minority Ethnic backgrounds.*](#) (2019)